GOD. XXV BROJ 1 BEOGRAD, JANUAR 1956 CENA 20 DIN

BLAGOVEST

VERSKI MESEČNIK

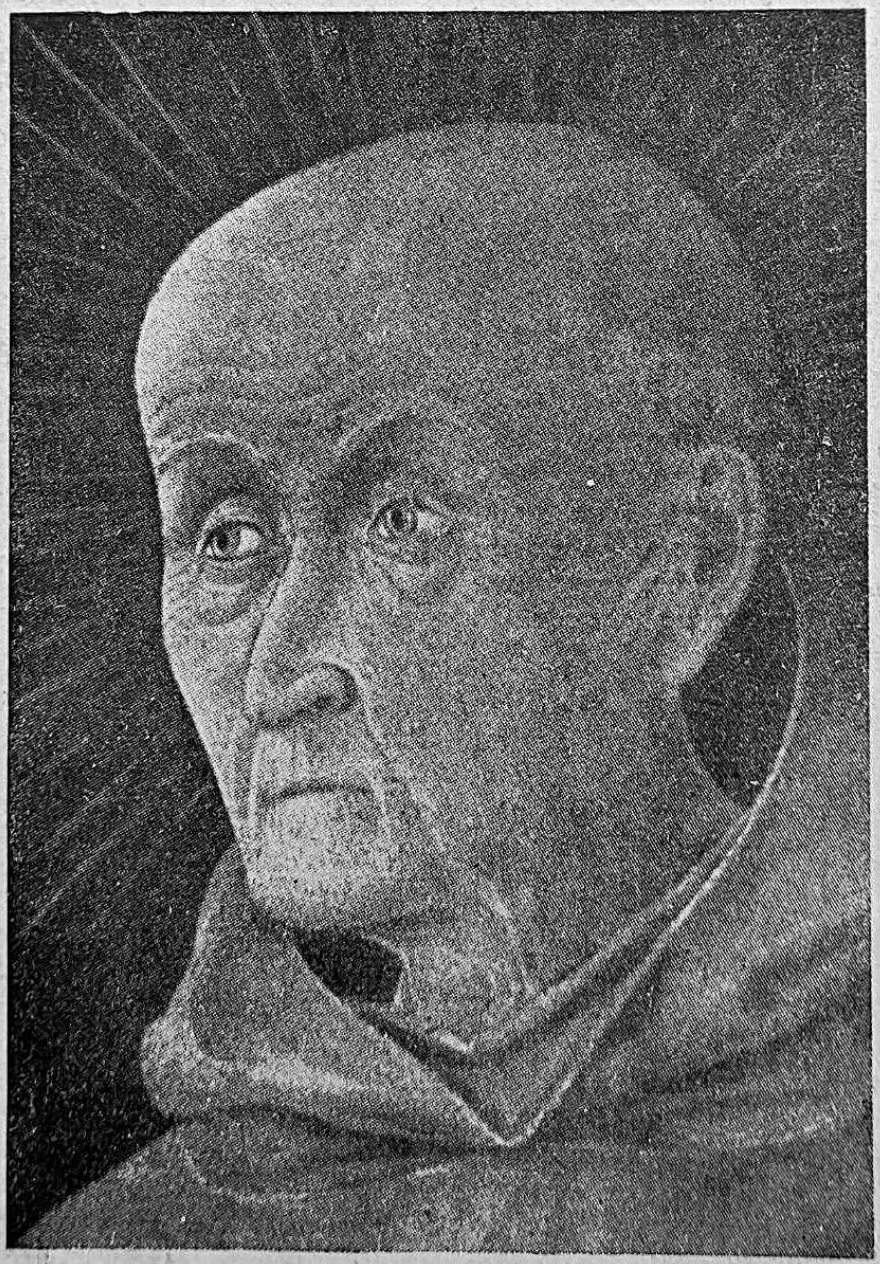

BARTOLOMEO VIVARINI

Daj Bože, da zagovorom svetog Ivana Kapistrana nadvladamo nasrtaje duhovnih neprijatelja i postignemo venac pravde.

U NOVOJ GODINI

Ulazimo u novu Gospodnju godinu 1956. Bila ona blagoslovljena i srećna! Dao nam Bog milosti da možemo svi, svaki na svome mestu, savesno vršiti svoje dužnosti i tako doprinositi učvršćivanju i razvoju Kristovog kraljevstva među nama!

Ova je godina za nas jugoslovenske katolike važna zato, što se ove godine slavi 500 godišnjica velike pobede kršćanstva nad nekrstom kod Beograda, a ujedno i smrti glavnog junaka i pobednika u toj bitci — sv. Ivana Kapistrana.

14 jula 1456 kršćanska vojska pod vođstvom madžarskog vojskovođe Ivana Hunjadi-a, moralno potpomognuta oduševljenim govorima i svetačkom isposničkom pojavom Ivana Kapistrana, krenula je od Slankamena tokom Dunava prema Beogradu; u petočasovnoj bitci probila je obruč turske vojske i uspostavila vezu s kršćanskim snagama na beogradskom Kalemegdanu. Nedelju dana docnije Turci su se pod vođstvom sultana Muhameda hteli osvetiti za poraz i srušiti Beograd. Borba se vodila noć i dan, ali sveti Ivan Kapistran s'ojeći na jednom tornju pokazivao je kršćanskim vojnicima sliku Raspetoga te se molio poput Mojsija za pobedu kršćanskog oružja.

Ivan Kapistran je uskoro zatim oboleo od groznice — kuge i 6 avgusta prešao u Zemun, odatle u Slankamen i u Ilok, gde je 23 oktobra 1456 završio svoj plodan svetački život. Kad su Turci posle pada Beograda 1521 g. zauzeli Srem i prodirali sve prema Pešti i Beču, nestalo je iz Iloka svećevog lesa i tela.

Petstogodišnji jubilej velikog sveca i dobročinitelja naših naroda poziva nas da u toj godini jače ističemo njegov veliki duhovni lik i češće se zaustavimo na njegovom svetlom primeru. Ivan Kapistran je bio čovek svetskih srazmera, misionar i propovednik u svim zemljama od Italije do Poljske, od Karpata do Flandrije. Na svoje slušatelje imao je silan uticaj i na stotine mladića povukao u samostanski život. Kao propovednik kršćanske sloge i jedinstva uspeo je sjediniti kršćanske knezove u zajedničku odbranu protiv turske najezde i zadržati navalu s Istoka za 70 godina.

Papa Pijo XII je posebnim pismom upozorio katolički svet na jubilej tog velikog muža. Katolička svest i osećaj zahvalnosti naćiće i kod nas izraza da prema datim mogućnostima dostojno proslavimo taj veliki jubilej. I svetac, koji je u našoj zemlji položio život za Krista, iskazaće se svojim zagovorom među nama.

Na naslovnoj strani donosimo njegovu sliku, delo italijanskog slikara Bartolomea Vivarini iz 1459 godine. Bore na obrazima i čelu govore o velikoj energiji i isposničkom životu, oči su pune blagosti a ipak prodorne; iza skromne pojave u franjevačkoj mantiji skrivao se živi oganj, koji se nemilosrdno trošio za velike ideale kršćanstva.

Naš program u ovoj godini ostaće uglavnom nepromenjen. Bibliski članci će obrađivati najstariju biblijsku povest. Liturgijska stranica otkrivaće nam razvoj i značenje crkvenih predmeta. Apologetska rubrika ima za cilj: uklanjati razne prigovore protiv vere i ukazivati na saglasnost vere i nauke. Iz širokog katoličkog sveta uvek ima bogati izbor vesti, koje ćemo skraćeno ili opširnije objavljivati, sve prema potrebi. Urednikova pošta ostaje verna svom zadatku te će strpljivo odgovarati na pitanja naših čitatelja. Treba da spomenemo i povest „Slika iz čistilišta". Mnogi prijatelji će je sigurno rado čitati i u lepoj literarnoj reči dobivati pobudu za kršćanski život. Biće — Božjom pomoću — toga i onoga.

Rado primamo razne savete, korisne zamerke i obrazložene kritike. U granicama mogućnosti ćemo postupati prema željama naše čitalačke publike. Koliko je do Uredništva i Uprave, učinićemo sve da dođe naš mesečnik blagovremeno u vaše ruke. Treba ipak računati s nepredviđenim tehničkim poteškoćama kao i sa velikom oskudicom papira.

U pogledu jezika i pravopisa molimo sve neka budu strpljivi prema nama. Svi ijekavski članci — želimo da ih bude većina — objavljuju se u istom pravopisu, u kakvom su bili i napisani.

„Blagovest" — prvi časopis naše diaspore u južnim delovima naše države — slavi ove godine 10 godišnjicu svog preporoda posle drugog svetskog rata. Obnovljena „Blagovest" je zagledala svetlo dana u Nišu, a onda se u oktobru 1946 godine preselila u Beograd pod gostoljubivi krov beogradskog nadbiskupskog dvora gde izlazi i danas.

Tajna Blagovesti 25 marta tih je blagdan, uspomena na početak bogočovečjeg života u krilu Bogorodice. Dao Bog da bi i mesečnik, koji nosi lepo ime „Blagovest" radio sasvim tiho i mirno u službi rasta i napretka Kristovog otajstvenog tela u našoj zemlji.

Njegova je skromna želja, da bi dobavljao svim našim vernicima, bez razlike na jezik i narodnost, nešto duhovne hrane, da bismo svi više napredovali u odanosti i ljubavi prema Kristu i Njegovoj Crkvi.

Bogu koji je alfa i omega, početak i svršetak svega, po Isusu Kristu slava i čast pre svakog vremena i sada i u sve veke vekova.

Tko ne pozna Svetog pisma, ne pozna Krista

STAROZAVJETNA POVJEST

Početkom rujna prošle godine primio je Sv. Otac Papa učesnike međunarodnog kongresa za historijske znanosti. Rekao im je tom zgodom uz ostalo, da je kršćanstvo nadnaravno po svom postanku i po svom značaju, no uza sve to ono je također povjesna činjenica. Doista, povjesne su činjenice: život Isusov, njegovo djelovanje, smrt i uskrsnuće, djelovanje Apostola, širenje Crkve i drugi događaji iz povijesti kršćanstva.

Sveti je Pavao godine 59. govorio u svoju obranu pred rimskim upraviteljem Festom i kraljem Herodom Agripom II. U raspravi s Festom rekao je i ovo: „Jer za sve ovo zna kralj, kome i otvoreno govorim. Jer ne vjerujem, da mu je što od ovoga sakriveno. Jer ništa se od ovoga nije događalo u kutu" (Djela apostolska 26, 26).

U našem vjerovanju svaki puta uz velike ličnosti: Boga Oca, Isusa, Blažene Djevice, spominjemo također i poganskog državnog upravitelja Judeje Poncija Pilata (26—36). Zar se ne vidi i u tome neka briga, da se kršćanstvo izričito poveže sa svakidanjom povješću? Naša se naime vjera ne osniva na bajkama i maglovitim pričama, nego na činjenicama.

I događaji opisani u starozavjetnim knjigama jesu povjesne činjenice, koje su se dogodile u određeno jedno vrijeme, u stanovitom jednom kraju. Za ispravno prosuđivanje naše sv. vjere i bolje poznavanje Svetog Pisma dobro je imati uvid u taj povjesni razvitak Božje objave. O tome ćemo ove godine govoriti u našem listu i to najprije o starozavjetnoj povijesti. Danas dajemo kratak pregled događaja, za opću orijentaciju.

1. Nakon pada prvih ljudi Bog nije odmah poslao Otkupitelja, nego ga je samo obećao. O svim događajima od Adama, pa do Abrahama govori samo kratko i vrlo suzdržljivo prva knjiga Mojsijina u svojih prvih dvanaest poglavlja. Spominju se samo glavne osobe i važniji neki događaji: Adam, Eva, Henoh, Noa, Semiti.

2. Kad je ljudski rod bio dozrio za jasniju objavu, pojavljuje se Abraham. On živi u 20 stoljeću prije Krista, i to u Mezopotamiji. Na poziv Božji ide prema jugozapadu i dolazi u Palestinu. On prvi dobiva od Boga jasnija obećanja, da će doći Spasitelj. Njemu se rodio sin Izak oko godine 1900., a Izaku se rodio Jakov 60 godina kasnije. Jakov je osnivač izraelskog naroda. Njegov sin Josip po Božjem preodređenju dolazi u Egipat i ondje postizava visoku službu. Kad je i sam Jakov došao u Egipat, bilo mu je 130 godina. Dakle su praroditelji Izraelaca došli u Egipat oko godine 1700.

3. U Egiptu su boravili do godine

1450. otprilike. Mnogo su ih mučili Faraoni, ali ih je Bog izbavio i dao im za vođu Mojsiju. Ovaj ih vodi kroz pustinju 40 godina. No sam Mojsija ne ulazi u obećanu zemlju. Narod je uveo u Palestinu Jozua, te osvojio i podijelio zemlju između godine 1410. i 1350. Od godine 1350. do 1050. vladaju nad Izraelom t. zv. suci. Njihova je vlast obično privremena, za trajanja velike kakve narodne nevolje, i proteže se samo na jedan dio teritorija. Izraelci djelimično još žive nomadskim životom.

4. Godine 1050. pojavljuje se prvi izraelski kralj Saul (1050—1010). On je iz plemena Benjaminova. Godine 1010. dolazi na prijestolje David (1010—971), iz plemena Judina, a njega je naslijedio mudri Salomon (971—933). Tada se dogodio sudbonosan jedan događaj po Izraelce: kraljevstvo se razdijelilo na sjeverno i južno. U sjevernom je ostalo deset plemena, a u južnom, gdje su i dalje vladali nasljednici Davidovi, ostala su samo dva plemena. Sjeverno je kraljevstvo trajalo do 722., kad ga je uništio asirski kralj Sargon, a južno je uništio godine 587. babilonski kralj Nabukodonozor. Tada je veliki dio naroda odveden u sužanjstvo.

5. U sužanjstvo su Judejci bili deportirani u više navrata, a oslobodio ih je perzijski kralj Kir godine 538. Sada se vraćaju u domovinu, iznova podižu hram i porušene gradove, ali nemaju više svojih samostalnih, narodnih kraljeva. Do godine 330. ostaju pod vlašću Perzijanaca, uz veliku vjersku i administrativnu autonomiju. Pod vlast Aleksandra Velikog dolaze godine 330., ali ovaj doskora umire i njegovo se kraljevstvo podijeli. Palestina je tada došla pod vlast egipatskih kraljeva Ptolomejevića sve do godine 198., kad su ove zamijenili sirski kraljevi Seleucidi. Za sirskoga kralja Antioha IV Epifana (174—164) podigli su u Palestini Makabejci ustanak, jer ih je ovaj kralj okrutno progonio.

6. Taj je ustanak stajao Židove velike žrtve, ali im je donio potpunu slobodu. Opet su imali svoje narodne kraljeve iz Hasmonejske, Makabejske dinastije. Ti kraljevi vladaju do godine 37. prije Krista. Dva brata, kraljevska nasljednika, Aristobul i Hirkan, zametnula su građanski rat i pozvala u pomoć tuđinske vlasti. Godine 63. došli su Rimljani prvi puta u Jeruzalem. Odsada su konačno potvrdili za kralja Palestine poznatog Heroda, Idumejca, koga su Židovi kao stranca nametnika i kao zatornika posljednjih makabejskih kraljevića, jako mrzili. On je uz pomoć Rimljana godine 37. osvojio Jeruzalem i vladao sv. Zemljom sve do godine 4. prije Krista. Kako je poznato, naše brojanje godina nije točno. Ono je skraćeno barem za šest godina. Isus se rodio za Heroda, a kad je Herod umro, Isus se već vraća iz Egipta u domovinu.

To je kratak pregled najvažnijih starozavjetnih povjesnih događaja kroz dvadeset stoljeća.

Liturgijska stranica

PROMJENE U LITURGIJI VELIKOG TJEDNA

1. Našim je čitateljima poznato, da je slavno vladajući Sv. Otac Pijo XII već godine 1951 dozvolio, da se vigilija Uskrsa slavi uveče na Veliku subotu, odnosno točnije rečeno: u noći od Velike subote na uskršnju nedjelju.

2. Time je bio učinjen prvi korak za obnovu crkvenih obreda u Velikom tjednu.

3. Odlukom Kongregacije sv. Obreda od 16 novembra 1955 novi su obredi i službeno proglašeni.

4. „Blagovest" želi ovim člankom obavijestiti svoje čitatelje *o glavnim* promjenama, te ih tako pripremiti za funkcije, što će ih vidjeti idućeg Velikog tjedna.

5. Najprije pogledajmo malo u povijest: Tri dana prije Uskrsa (Veliki četvrtak, Veliki petak i Velika subota) bili su kršćanima uvijek sveti; to je više nego shvatljivo, jer su ti dani sjećali vjernike na najuzvišenije tajne naše vjere: naredenje presvete Euharistije, muku, smrt i pokop Našeg Gospodina.

6. Kroz mnoga stoljeća rečena tri dana bila su zapovijedani blagdani; ali uslijed socijalnih i ekonomskih prilika u 17 stoljeću, papa Urban VIII dokinuo je 1642 ove blagdane kao „zapovijedane", dok su sve liturgijske funkcije ostale na snazi.

7. Ali te su se funkcije vršile postepeno uvijek u sve ranije sate, dok nije došlo do toga, da se n.pr. obredi „Velike noći" (od subote uveče na nedjelju „u ranu zoru") počeli vršiti već u subotu ujutro... Ljudi su posjećivali „sveti grob" te razmatrali kako Krist leži u grobu, a u crkvi pjevala se već svečana „Gloria" te radosni „Aleluja" već oko 9 sati prije podne. — To nije moglo odgovarati duhu liturgije, a ni povjesnim uspomenama na Kristove tajne.

8. Kako „tri dana" pred Uskrs nisu bili više zapovijedani blagdani, to su ljudi sve manje dolazili u crkvu, te su išli za svojim poslovima.

A liturgija sa svojim uspomenama slavila se pred skoro praznom crkvom, dakako na štetu duhovnog života.

9. Stoga su dolazile sa svih strana svijeta na Svetu Stolicu molbe, da bi se obredi Velikog tjedna slavili u one sate, kao što je bilo u prvim stoljećima, i kao što odgovara uspomeni na biblijske događaje.

10. Ovaj će uvod — nadamo se — pomoći čitateljima, da bolje razumiju korist novih propisa.

Veliki četvrtak

11. Sada prelazimo na Veliki četvrtak.

Svaki vjernik znade, da je Krist Gospodin ustanovio presveti Oltarski Sakramenat na Veliki četvrtak uoči svoje gorke muke.

Svi znademo, da je u cenakulu, gdje se slavila Posljednja večera, uzeo Krist Gospodin kruh u svoje ruke, blagoslovio ga te pretvorio u svoje tijelo riječima: „Ovo je moje tijelo"; a isto je učinio sa vinom u kaležu.

To je bila *prva sv. Misa;* i tada je Gospodin prvi put dijelio Apostolima svetu Pričest.

A sve je to bilo *uveče!* — Stoga su i prvi kršćani slavili svetu Misu na Veliki četvrtak *uveče.*

12. Kako će biti sada?

Odsada bit će svečana Misa na Veliki četvrtak pod veče; ne smije početi prije 17 niti poslije 20 sati.

Poslije sv. Mise ostat će presveti Sakramenat neko vrijeme izložen, da mu se mogu vjernici pokloniti i zahvaliti za divnu Tajnu Velikog četvrtka.

13. Kod ove večernje Mise primit će svećenici-asistenti te vjernici sv. Pričest.

Privatne Mise u načelu na taj dan nijesu dozvoljene. — Samo tamo, gdje bi bila doista prava potreba (n.pr. u zavodima za bolesnike itd.), može biskup dozvoliti jednu *tihu* Misu; ali i ova mora se čitati *uveče.*

Čitavo prije podne Velikog četvrtka nema liturgije.

14. *Jedino* u katedralama, gdje biskup posvećuje sv. ulja, dozvoljena je na Veliki četvrtak prije podne Misa „krizme" (to jest posvete ulja); ali se kod ove Mise *ne* dijeli sv. Pričest.

Veliki petak

15. Pređimo na Veliki petak. — Svima je poznato, da je Gospodin umro na Veliki petak *poslije* podne.

Stoga će se oni ganutljivi obredi, koji su se do sada obavljali u jutarnje sate, odsada vršiti na Veliki petak poslije podne.

Novo je, da će se kod ove funkcije dijeliti vjernicima sv. Pričest; ali samo u okviru funkcije; izvan funkcije nikako.

Velika subota

16. Na Veliku subotu Crkva se klanja Isusu položenom u grob. — Sve je tiho, skromno; oltari odgrnuti, nema blago-

slovljene vode; misli su usredotočene na onom grobu blizu Kalvarije, u koji su položili mrtvo tijelo Gospodinovo. — Zvona šute; nema nikakvog pjevanja nikakve svečanosti.

Velika je subota dan bez liturgije.

17. Istom *uveče*, kad (po židovskom brojanju dana) već „svita" nedjelja, počinju liturgijski obredi „uskršnje vigilije".

18. Ovu smo novu uskršnju vigiliju slavili zadnjih godina već u mnogim crkvama; stoga su novi obredi mnogima već poznati.

19. Novi su obredi bitno isti kao dosadašnji, ali je broj „proročanstava", kojih je bilo do sada u pripravi za blagoslov krsne vode punih dvanaest, sveden na četiri.

Sva je liturgija u znaku istine da je *Krist svijetlo svijeta,* i da po *krštenju* postajemo i mi dionici toga svijetla.

20. Crkva blagoslivlje u toj noći *oganj,* koji znači božansku sjajnost dolazeću iz kremena-Krista.

Od toga ognja zapale se tri svijeće na trski, pri čemu đakon zapjeva „Svijetlo Kristovo!"

Zatim slijedi blagoslov *uskršnje svijeće,* koja označuje Krista Gospodina.

Kod blagoslova te svijeće pjeva đakon uzvišenu himnu „Exsultet", koja je puna uskršnjih misli.

21. Da može taj svečani blagoslov ognja i svijeće doista djelovati na srce vjernika, crkva mora biti barem u polutami. Ako budu crkvenjaci zapalili prije funkcije sve električne žarulje, onda će simbolika ognja i svijeće mnogo izgubiti.

22. Rekosmo da su u uskršnjoj noći podjeljivali katehumenima sveto krštenje.

Stoga slijedi sada blagoslov krsne vode.

Stari obrazac za blagoslov vode bio je dug, novi je skraćen... ali zato je ušla u novi obred *obnova krsnog zavjeta,* koja se vrši usred litanija Svih Svetih.

22. Na koncu litanija slijedi Misa, koja stoji pod dojmom tajne uskrsnuća Kristova te duhovnog uskrsnuća novokrštenih; radi toga pjeva Epistola: „uskrnuli ste s Kristom".

23. Poslije Epistole slijedi svečani „Alleluja", pravi znak uskršnje radosti.

24. Taj Alleluja valja da bude pjevan doista u — uskršnjoj *noći.* — Stoga bi morala početi Misa u *ponoć;* a obredi neka bi počeli oko 10 sati uveče. — Iz važnih razloga može biskup dozvoliti, da funkcije počnu još prije, ali istom kad je već mrak, dakle poslije zalaska sunca; nikako prije!

25. A sada nekoliko

praktičnih smjernica

Crkva želi, da na *Cvjetnu nedjelju* vjernici prisustvuju u što većem broju *procesiji* s maslinskim grančicama, da javno priznaju svoju vjeru u Krista i zahvalnost, koju mu duguju.

Budući da je Krist Gospodin svečano ušao u Jeruzalem ujutro, to se mora i procesija s maslinskim grančicama vršiti *prije podne* (a ne uveče).

Kako je bila do sada funkcija na Cvjetnu nedelju dosta duga, to je Crkva skratila pjevanje „Muke Gospodnje" („Pasijon") ....isto tako na veliki utorak, veliku srijedu i Veliki petak.

26. Mjestimice održavao se na Veliku subotu *Blagoslov kuća*... to će biti sada nemoguće, neka se dakle taj blagoslov vrši prije ili poslije uskršnjih blagdana.

27. Budući da je liturgija Velike subote prenesena na veče, to traje *Post* i *Nemrs* do ponoći Velike subote, osim ako bude data za koju biskupiju dispenza.

28. Napokon neka vjernici imadu pred očima, da će biti svećenici, — naročito gdje jedan sam upravlja sa dvije župe — na Veliku subotu te na Uskršnju Nedjelju i te kako zaposleni. — Stoga neka obave *svetu ispovijed* nekoliko dana prije, da bi mogli na Veliki četvrtak pobožno primiti Tijelo Gospodnje, a na Uskrs iz dubine srca pjevati *Alleluja!*

Osnivačica Maryknolskih sestara je umrla. Časna mati Marija Josipa, koja je 1917 godine osnovala novu žensku kongregaciju Maryknolskih sestara umrla je u Maryknollu u provinciji New York u SAD. Te sestre su isključivo usmerene na rad u misijama. Preko 1000 članica te kongregacije već radi u misijama.

Apologetska stranica

U IME ČOVEČANSTVA

Đuro *(kao pretsedavajući u okupljenom društvu koje slobodno raspravlja o verskim pitanjima):* Danas je na redu prvo poglavlje sv. Pisma o stvaranju sveta. Pozivam sve da uzmu učešća u debati.

Stanko *(student, član pokreta „Bez boga"):* Navodi Biblije u pitanju postanka sveta očito se sukobljavaju s podacima savremene nauke. I vi se usudite govoriti da je svete pisce Bog tako odlično nadahnuo, da su oni napisali nepogrešivu istinu. Moram priznati da me je pričanje Biblije o stvaranju sveta već od ranih godina zbunjivalo. Za mene to nije ništa drugo nego legendarno pričanje, ili bolje naklapanje primitivnog čovečanstva koje se tek oslobađalo životinjskog stanja i prelazilo u doba pećinskog čoveka.

Pogledajmo stvari malo izbliza. Nauka nas uči da je zemlja sitna mrvica sunca koje se okreće oko njega u prostoru, dok Biblija postavlja zemlju u središte vasione. Toj zemlji služi preko dana kao velika svetiljka sunce koje se okreće u luku preko tvrdog nebeskog svoda.

Nauka proučava zemljine naslage i fosilne životinjske ostatke iz raznih slojeva zemlje, te nas uči da su se živa bića, biljke i životinje pojavile pre nekih 800 miliona godina na toj zemlji te se postepeno razvijale dok nisu stigle do sadašnjeg razvoja. Zemlja sama je trebala nekih 2—3 milijarde godina, dok se nije iz užarene mase stisnula, ukrutila i dobila potrebne uslove za život. Biblija međutim priča da su bile stvorene sve životinjske vrste za svega 48 sati (od insekata, gmizavaca, riba, ptica do sisara i čoveka).

Savremena nauka nedvosmisleno govori da je čovek poslednji stadij evolucije živih bića, koja je prolazila kroz dugi niz stupnjeva, dok se nije završila na čoveku. „Homo sapiens — razuman čovek" imao je svoje pretke u sisarima primatima ili čovekolikim majmunima.

Biblija međutim priča nekako ovako: Bog je uzeo ilovaču, mesio je svojim rukama, načinio kip i onda kroz nosnice udahnuo život. Kako nas može Crkva obvezati da verujemo takve detinjarije, kad nam astronomija, geologija, biologija, paleontologija i preistorija govore sasvim drugačije. Zar neće svaki razuman čovek stupiti na stranu nauke?

Đuro: Prepuštam prof. Reljiću da raspravlja s vama o naučnim pozicijama evolucije, ja ću se ograničiti samo na kratku lekciju Biblijske povesti, jer ste u tome — kako mi se čini — vrlo slabo poučeni.

Biblija nije nikakav pozitivno naučni dokumenat, nego religiozni spis. Svaki spis valja ispravno čitati, toliko više božanske knjige sv. Pisma koje nam je sam Bog napisao preko nadahnutih svetih pisaca. Stoga valja proučiti kada i gde je sveti pisac pisao, u kakvom jeziku, i onda nastojati da pronađemo šta je hteo da kaže. Istočnjaci su voleli slikovit način izražavanja, protkan poredbama, pričama, alegorijama. Krist poređuje sebe s pastirom, Ivan Krstitelj ga naziva janjetom, a svako zna da u doslovnom i običnom značenju reči Krist nije bio ni pastir ni janje. Krist je uopšte većim delom učio narod u pričama iz kojih tek valja izlučiti zlatno zrno pouke.

Aco: Čitao sam kod nekog pisca o ljudima torbarima kojima su visile spreda i straga velike bisage. U prvu su metali pogreške svojih bližnjih da su ih imali uvek pred očima, a u drugu bisagu straga svoje vlastite nedostatke kako bi ih mogli odmah zaboraviti. Ja nikad nisam pomišljao da bi uzeo tu priču doslovce i nadam da ne biste ni vi drugi to pokušavali.

Đuro: Da se vratimo tumačenju prve glave Mojsijeve knjige Postanka. Mogu vam, ako želite — to poglavlje još jednom pročitati..... Meni je jasno da taj tekst ne možemo doslovno tumačiti. Bog svakako nije izgovarao reči, jer nikog nije bilo koji bi ih slušao. Uostalom

Bog je najčistiji duh, koji nema ni usta ni lica ni ruku ni disanja. Kako je moguće razdeliti tamu i svetlo, staviti jedno na desnu drugo na levu stranu, kad je tama samo pomanjkanje svetla. Doslovno uzimanje tih reči je besmisleno.

Dalje, prema opisu Bog je stvorio sunce tek četvrti dan. A stvarno uslovljava podelu vremena na godine i dane. Kako se onda moglo nabrojiti tri dana, dok sunce još nije postojalo? Ili sa biljkama, koje su stvorene trećeg dana, dok još nije bilo sunčanog svetla koje je preduslov rasta. Zanimljivo je da nam druga glava iste Mojsijeve knjige pretstavlja novi opis stvaranja, i prema njemu — kad bismo sve uzimali doslovce — Adam je bio stvoren pre biljaka i životinja. Jasno je dakle: u bibliskom opisu o postanku sveta ne smemo tražiti naučnu kronološku rekonstrukciju oblikovanja vasione od pramaglice ili od prvog radioaktivnog atoma pa sve do pojave čoveka kroz sve geološke periode pretvaranja zemaljske kore. Nije bilo filmske trake koja bi registrirala postanak zemlje.

Ne smemo dakle kazati: Biblija ne valja, nego jedino: ja ne znam Biblije da čitam. Iako su prve glave sv. Pisma izlaganje najstarije istorije sveta i ljudskog roda, nije to istorija u savremenom značenju reči, nego u tradicionalnom primitivnom-pučkom značenju, gde ima mesta i za alegorije i poredbe.

Stupimo za trenutak među Izraelce Mojsijevog vremena. Za njih, kao i za Egipćane, zemlja je bila ravna ploča, nebeski svod čvrsta kupola iza koje se nalaze ogromne zalihe vode. Oni nisu poznavali činjenicu isparavanja vode iz mora. Ideja gornjega okeana nalazi se kod Egipćana koji su mislili da njihov sunčani bog Ra plovi u čamcu po njemu. U toj kupoli su otvori za kišu. Zvezde su kao zanitovani zlatni ekseri. Preko prostranog nebeskog svoda vode dva puta: jedan za sunce, a drugi za mesec. Njima se određuju dani, meseci i godine. Za njih svetlo nije bilo vezano uz sunce. Videli su da ima dana kad sunce ne sja, ali je svejedno svetlo. I konačno zemlja i more su plodni: prva proizvodi biljke i životinje, a more ribe. Da smo živeli 1500 godina pre Krista, zar ne bismo i mi onako mislili i govorili kao svi drugi onog vremena?

Monika: A zašto se govori da je Bog šest dana stvarao? Šta da kažemo o onom nabrajanju svakog dana?

Đuro: Nikada ne smemo zaboraviti da je Biblija pisana isključivo sa religioznim ciljem. Jevrejski narod je imao oko sebe narode sa vrlo grubim oblicima idolopoklonstva. Oni su se klanjali suncu, mesecu i raznim životinjama. Oni su imali razne nedolične mitove o postanku sveta i čoveka. Da zaštiti svoj narod, Mojsije je u svom opisu jasno naglasio da je Bog stvorio sav svet te da je bio vrlo dobar, kakav je izašao iz Božjih stvoriteljskih ruku.

Podela stvaranja na šest dana je alegorična slika. Koliko vremena je stvarno Bog stvarao svet jest i ostaje tajna. Ali Bog je hteo da Jevrejski narod svaki sedmi dan posveti njemu. Taj se dan zvao „sabat — dan počinka". Tada je bilo strogo zabranjeno obavljati bilo kakve težačke poslove, te je trebalo posvetiti subotu Bogu i duši.

Poganski narodi oko Izraelaca nisu poznavali Gospodnjeg dana ni subotnog počinka i stoga je razumljivo da je Mojsije, nadahnut odozgo, utemeljio subotni dan auktoritetom Božjim. Kad je sam Bog sedmi dan počivao i kad je taj dan zadržao za sebe, kako bi se usudili onda pripadnici Božjeg naroda oskrvnjivati taj dan.

Na pitanje: zašto se Božja stvoriteljska dela u tobožnjoj sedmici nabrajaju baš ovim redom, možemo odgovoriti da je tome uzrok primitivno pučko gledanje na svet i njegova zbivanja onih ljudi, kojima je ta objava bila dana.

Valja priznati da je sveti pisac tako slikovito i zorno opisao postanak sveta, da ga nije moguće u tome nadmašiti. Sve važne objavljene istine su u njemu sadržane, a ipak na tako lagan način da ih može svako dete shvatiti. Ove istine jesu: a) Svet nije večan nego stvoren od Boga. b) Bog je različit od sveta i izvan njega, ali ipak Bog svoje delo održava, njime upravlja i brine se za nj. c) Svet je izašao dobar iz božjih ruku. d) Čovek je dužan Bogu posvećivati jedan dan u nedelji.

Aco: Prema tome Mojsijev opis stvaranja sveta u šest dana sličan je našim klasičnim glumama iz 17 veka u pet činova. Dramski pisac potrudio se, da je u pet činova razradio dramatična zbivanja jedne familije. Takav literarni dramatski oblik je bio tada u modi.

Direktor: To je ipak potpuna promena u naučavanju šestodnevlja.

Đuro: Varate se g. direktore! Priznajem da je bilo kateheta koji su se suviše kruto držali slova sv. Pisma, ali već je sv. Avgustin upozoravao vernike, neka budu oprezni u previše doslovnom tumačenju bibliskih tekstova: „Pisac sv. Pisma nije imao namere poučiti ljude o unutrašnjem uređenju stvorenih stvari, jer to ne bi služilo njihovom spasenju."

Božanska objava nipošto ne oslobađa čoveka od pozitivnog naučnog rada, nego mu daje pouku religioznog moralnog reda. Nju jedino zanima lični i zajednički odnos između ljudi i Boga.

Opravdano možemo dakle zaključiti, da između Biblije i pozitivne nauke ni po pitanju stvaranja sveta nema nikavog sukoba, već se obratno lepo dopunjuju.

GRAD LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU

U glavnom kanadskom gradu Montrealu diže se u jednom predgrađu, „Grad kršćanske ljubavi" u vrednosti od 75 miliona dolara. Taj grad treba da primi 10.000 bednih ljudi bez ikoga svoga na opskrbu. Biće niz zgrada, među drugima i jedna sasvim moderna bolnica i najraznovrsnije institucije. Jedan stanbeni blok treba imati mesta za 500 osoba.

Naznačena suma odgovara vrednosti investiranog materijala i potrebnih radova. U stvari će biti potrebno samo nekoliko hiljada dolara za nepredviđene slučajeve, jer se prikuplja sav materijal i sve radne usluge u poklonima i besplatno; isto tako kao i životne namirnice, ogrev, odelo za održavanje poduhvata (već postojećih kuća).

Sav taj poduhvat je delo najčistije ljubavi prema bližnjemu. Hiljade ljudi, katolika i nekatolika, bogatih i sirotinje rade zajedno i stavljaju na raspoloženje svoje vreme i sposobnosti s takvim oduševljenjem, kakovo pokazuju deca za igru.

Središte grada biće velika kapela. Druge zgrade će se grupirati oko nje kao žbice oko osi. Taj poduhvat je najveći i potpuno svojevrstan za zapadnu hemisferu. Može se govoriti o „ujedinjenim nacijama" jer se neće praviti nikakva razlika između rasa, vera i narodnosti.

Taj se grad ima provesti za 25 godina. Prvo se pomišljalo na 50 godina. Ali obzirom na oduševljenje i revnost, koji se očituju, opravdana je nada, da će se rok izrade skratiti na polovicu. Gradilište je delimično već spremno i već se diže oko pola tuceta manjih zgrada uključivši ovamo i jedan paviljon u kome je smešteno više od 100 sirotih ljudi bez ikakvih sredstava.

Ulica Šerbruk, pokraj koje se diže to delo kršćanske ljubavi, deli na dva jednaka dela Veliki Montreal, jednu raskrsnicu kanadskog saobraćaja i trgovine po suvom, moru i vazduhu sa blizu jedan i po milion stanovnika. Samo malo ljudi, koji prolaze kroz taj prometni grad, znade šta znači velika ploča sa natpisom: Bog je ljubav.

Svoj početak zahvaljuje ovaj grad kardinalu Legeru. Pre nego je 46 godišnji sulpicijanac postao 1950 godine nadbiskupom u Montrealu, bio je tri godine rektor kanadskog kolegijuma u Rimu. Odmah iza svoga imenovanja za nadbiskupa poslao je kući brzojav: „Mali ljudi, neznatni, siromašni i bolesni biće naročiti odabranici u našem stadu." Dok je bio u Italiji, posetio je jednom Turin, gde

je svećenik Kotolengo osnovao posebni grad za one koje je život izbacio. Kotolengo i njegove ustanove potakle su novog nadbiskupa. Nije prošao ni jedan mesec od nastupa službe, već je položio temelj gradu kršćanske ljubavi. To je mala bolnica kao i dom za slepe, gluvoneme, duševno bolesne, sirotu, napuštenu decu i starce.

Pre nego bi ko u Montrealu dobio državnu pomoć, mora barem godinu dana da provede onde. I privatne te crkvene institucije dele pomoć onima koji ispunjavaju izvesne uslove. Kardinalov plan međutim jeste, da se zauzme za bolesnike i siromahe koji nemaju pomoći ni otkuda.

Da neko bude primljen u taj grad kršćanske ljubavi, treba biti potpuno bez sredstava. Ljudi i žene, koji imaju pravo na starosnu penziju, ne primaju se. Prvi stanovnik toga grada bilo je neki stari Rus, nekatolik. On još nije bio dovoljno dugo u Montrealu, da bi imao pravo na starosnu penziju. Na jednom mestu za otpatke podigao je malu šupu i onde su ga našli bolesnog. Preneli su ga u novo otvoreni dom i za tri meseca je umro. Barem je bio zadnja tri meseca dobro negovan i opskrbljen.

Ovaj grad kršćanske ljubavi ne prima ni pare državne ili opštinske pomoći niti je želi. On se predaje potpuno u ruke Božjoj Providnosti i dobrotvornosti ljudi. Ovde istotako nema uobičajenih komiteta i direktora. Da provede svoju zamisao, kardinal Leger je izabrao jednog 41 godinu starog svećenika sa žarkim srcem, imenom Oliva Belanger. On je sin nekog radnika iz Montreala, koji je kao student sam kod muzičara zarađivao sredstva za život. U ratu bio je vojni kurat. Sa tri i po dolara džepu počeo je svoj rad u jednoj staroj poklonjenoj šupi. To je bio prvi kamen temeljac grada koji danas nastaje.

Šupa nije imala prozora. Prijatelji su mu poklonili tri prozora i vrata i tako je bilo za nuždu spremno stanovanje. To je bilo u februaru 1951 usred kanadske zime. Danas mu pomaže još jedan 28 godina stari sveštenik, koji se već godinu posle ređenja pridružio Belangeru. Zajedno s njima radi i jedan laik, knjigovođa koji je uz to i arhitekt. Ranije je taj laik stajao na čelu jednog štaba od 400 ljudi sa godišnjom platom od 15000 dolara ili 9 miliona dinara. Svega se toga odrekao i posvetio se delu kršćanske ljubavi. Sada ne prima nikakve plate; za hranu i odelo zavisan je potpuno od milosrđa drugih. On pripada onoj grupi ljudi i žena koji su se odrekli sveta. Ti dolaze iz svih zvanja, polažu redovničke zavete, ali ne pripadaju nikakvoj redovničkoj zajednici. Iako mogu svaki čas da istupe, ipak to još nije nijedan učinio. Svi čine utisak sretnih i zadovoljnih ljudi.

600 ljudi potpuno bez sredstava prošlo je već kroz vrata grada kršćanske ljubavi. Od svakog, koji bude primljen, očekuje se da će prema svojim mogućnostima i snagama sarađivati.

Veza rada i nade, koja se temelji u molitvi, kao i svež vazduh dobre okoline mnogima su ponovno vratili zdravlje i novo pouzdanje pa su se vratili u svet da zauzmu radna mesta i položaje poverenja. Pripadnici radnog kolektiva kao i pacijenti svi su međusobno jednaki. Svaki pomaže bližnjemu i sa svakim se jednako postupa.

Dosad se pridružilo 9000 ljudi iz svih slojeva, koji stavljaju tom velikom poduhvatu na raspoloženje svoje vreme i sposobnosti. Subotom vidi se grupe dobrovoljnih radnika koji kopaju za temelje, zidaju, farbaju i čiste. Preduzimači i nameštenici rade rame uz rame. Na poneke dane skupi se onde 500 tesara, zidara, električara, instalatera, molera i farbara i drugih zanatlija. Drugi dan ih ima opet samo 200. Jednom ih je bilo čak 1000. Često su prisutne i grupe studenata, te vatrogasaca i policajaca. Čak i redovnici i svećenici sarađuju. Dok muškarci obavljaju težačke poslove u to vreme žene kuvaju za radnike, šiju i peru za njih. I kardinal sam voli da se pridruži radnicima i vidi se da se razume u čekić, lopatu i testeru.

Od decembra 1952 nisu trebali ni jedne pare za životne namernice. Sve to poklanjaju velike i male firme kao i privatnici.

I frizeri u gradu stavljaju svoje usluge na raspoloženje tom poduhvatu. Lekari se brinu za stvari koje su od potrebe za bolesničke sobe. Četvorica njih vrše redovne posete, a 15 specijalista su danju i noću u pripravnosti za usluge. I 18 zubara se prijavilo da davaju besplatno svoje usluge. Dragovoljni radni časovi dnevno se množe.

Tako su ruke i srce ujedinjeni na jednom delu ljubavi prema bližnjemu, delu koje bi trebalo da stoji kao nešto jedinstveno i svojevrsno na svetu.

TELEFON KOD LURDSKOG BISKUPA

17 oktobra 1940 godine. Lurdski biskup Théas pažljivo sluša telefonski poziv. Neki glas iz Mantauban-a nužno poziva ka samrtnom krevetu bivšeg predsednika Španske Republike Azanja y Diez.

Dok jure kola pokraj kuća, svećenik se želi dosetiti ličnosti koja ga zove: čoveka visokog uzrasta, širokih pleća, grubo sečena brada pod tvrdim širokim ustima, tamne oči ispod naočara sa jakim obodom. Azanja je bio književnik, republikanski političar, neprijatelj Crkve, ministar rata, ministar predsednik i od 1936 predsednik Republike. Njegovoj politici je lebdeo jasan cilj: uništiti katoličku Crkvu. U parlamentu je povikao: „Španija je prestala da bude katolička"; opet drugi puta: „Nosim u sebi anđela gordosti!" Kad se srušila vlada njegovog režima, Azanja je prebegao u Francusku. Sada leži na umoru. Stupiće pred Boga da položi račun o svojoj upravi. U godinama 1936-39 u Španiji popeo se broj ubijenih svećenika, redovnika i časnih sestara na tisuće, a crkve, samostani i verski simboli bili su oskvrnjeni. Samo u Kataloniji poginulo je između jula 1936 do aprila 1937 god. 21 kapucin, 9 braće pomoćnika i 7 časnih sestara. Od jula do novembra 1936 u provinciji Aragoniji izgubilo je živote 28 isusovaca. Benediktinci na Montserratu imali su 30 ubijenih svećenika. 1. jula 1936 godine izdali su španski biskupi posebno pastirsko pismo koje utvrđuje da je bilo ništa manje nego 2000 crkvi potpuno opljačkanih i porušenih i 6000 svetovnih svećenika do tog datuma ubijeno.

Azanja se dakle spremao da sa dragim Bogom raspravlja o tim godinama. Koliko je on lično odgovoran za svaku buktinju i svaki metak, hitac, tamo će se objasniti. Trenutno je samo jedno važno, što on zove svećenika. Šta on hoće? Biskup je brzo skočio iz auta te se brzim koracima uputio kroz hodnike bolnice, pokucao na vrata i stupio unutra.

Bolesnik se uspravio i rekao: „Hvala Vam Monsignore, što ste došli! Želim da umrem u katoličkoj Crkvi."

Biskup Théas pružio mu je krst. Predsednik Azanja poljubio ga rečima: „Isuse, oproštenje, milosrđe!"

Da li je to bio onaj sat, u kojem je Bog dao gledati mladom bratu pomoćniku iz Družbe Isusove u Kolumbiji u Južnoj Americi neko viđenje? Brat Apaolaza je patio na vrtoglavici i nudio Bogu svoj život za obraćenje Azanje. Taj je brat umro u ubeđenju da je njegova ponuda primljena.

Biskup Théas se žurio iz bolesničke sobe. Kad se uskoro vratio sa svetom Popudbinom i bolesničkim uljem, neki nepoznati čovek zapreči mu put rečima: „Pretsednik je težak bolesnik, pa bi mu to moglo naškoditi!"

Pet puta je biskup pokušavao da prodre do sobe, ali je pet puta bio odbijen. Tada ga oko ponoći stigne poziv gospođe Azanje preko telefona: „Dođite, molim vas, odmah!"

Kad je biskup prekoračio prag, mrtvačka sveća je već gorela. „Ispovedam se Bogu svemogućemu", moli bolesnik poslednjim snagama i svećenik odgovara: „Smilovao ti se svemogući Bog." Potresan trenutak, neznatan čovek i neizmerno Božje milosrđe. Azanja je umro pomiren s Bogom.

Kada je idućeg dana meksikanski konzul, koji je platio i hotel za pretsednika, odredio civilnu sahranu — a da nije ni upitao njegovu udovicu — šarena masa naroda oko groba nije imala ni pojma, kakvo je čudo Bog učinio.

(Gornja notica uzeta je iz „Katholischer Digest" Okt. 1955 str. 19 i 20.)

NOVOGODIŠNJA PJESMA

Na tom mladom ljetu, jesmo li i mi novi?
Jesmo li i mi drugi?
Jesmo li od praha čisti?
Gdje su nam nade i snovi?
Grijeha tragovi dugi,
grijesi su uvijek stari,
grijesi su uvijek isti
Na tom mladom ljetu — jesmo li drugi i novi?

Kriste, kraljevstvo Tvoje
nije od ovoga svijeta.
Rukom se dotaći ne može Tvoja moć,
zaustaviti se ona ne može nikada rukom,
pogledom, šutnjom, znakom ni glasa zvukom.
Od Tebe misli hrabre se i boje.
Srce Te ljubi žarom čistog cvijeta
na mladom ljetu, na tu svetu noć.

Na tom mladom ljetu, ako smo drugi i novi
onda to znači — za korak Tebi bliže,
onda to znači — naš brod pučinom plovi
znači — Tvojoj se luci sigurno stiže!
I znači — jaki smo za noć, za bure sve,
jaki da oprostimo i da volimo.
„Na tom mladom ljetu veselimo se.
Mladoga Kralja mi molimo!"

SLIKA ČISTILIŠTA

(Nastavak)

Zenon je primjetio njezin pogled. I on podiže glavu prema galeriji. Njegov hladni pogled sukobi se sa također hladnim pogledom nepoznatog čovjeka.

Nisu se poznavali osobno, ali su se često vidjali na premijerama u kazalištu, na koncertima i otvorenjima umjetničkih izložbi. I na svečanim večerama i u kavani i jednom na letovanju. Znao je da je taj čovjek o njemu govorio vrlo gadne stvari pred zajedničkim znancima. Ni Zenon njemu nije ostajao dužan. Umjetnici se često između sebe ne vole previše ni kad se nazivaju prijateljima. A dok se ne upoznaju govore jedni o drugima takove stvari, kao da su drugovali godinama i doživljali jedni od drugih najteža razočarenja.

Lagan posmijeh podrugljivosti i prezira javi se u kutu Zenonovih usta. I kad je po drugi put podigao glavu zagledao je isti takav posmijeh na slikarovu licu.

„Gle, pa to je ono nemoguće mazalo!" — mislio je čovjek u holu. „Baš on je pronašao da se nastani ovdje! Govori se o njemu da preslikava, krade Dufy-a, dok sam ne bi znao naslikati ni jednu čašu na stolu! Čuo sam negdje da se opija do besvijesti i da ga nalaze u grabama predgrada..."

„Gle, to je ono piskaralo, Zenon" — mislio je čovjek na galeriji. — „Što će on ovdje? I kao da kani ostati. Kao da je došao u svoju vlastitu vilu! Pripovjeda se o njemu da prepisuje na veliko japanske pjesnike, koji nisu prevedeni na naš jezik, krade cijele strofe, a da sam ne bi znao napisati ni jednog jedinog čestitog retka! Također vele da se opija do bjesnila i da su ga jednom našli u jednoj grabi predgradja..."

Tako su se unaprijed hrabrili u sebi, da bi što samosvijesnije stupili jedan pred drugog, da bi prikrili što bolje tremu i nesigurnost ovog susreta maštom nadmoćnosti i prezira. Nije im bilo ni na kraj pameti da neće uspjeti da sakriju ništa, da će se njihova djetinjasta prenapetost i uzbuđenje očitovati u svoj svojoj smiješnosti.

Upravo tako je bilo. Pri susretu na sredini stepenica slikar je pjesnika gledao odozgo, za jednu stepenicu viši, dok ga je pjesnik promatrao ispod izdignute obrve sa izrazom kao da će prsnuti u smijeh. Rukovali su se tako čvrsto da je izgledalo prijeteći, kao rukovanje pred dvoboj; Zenon je htio reći nešto ljubazno i ujedljivo u isti čas, a slikar je imao na vrhu jezika riječi: „Oprostite, ali ja u prvom redu želim mir od svega i svakoga, zato sam i došao ovamo..."

No pjesnikove oči najednom tužno odlutaše prema kovčezima što su stojali u holu osamljeni i napušteni, a slikar reče začuđivši se vrlo svojim riječima:

— Ostanite ovdje ta tri dana zbog kojih ste došli. Toliko vremena mi doista nećete smetati!..

Iza je stajala nedaleko, na zavijutku stepenica. Da joj se ne bi vidio izraz lica u tom trenutku, ona se sagnu da uzme u naručje mačkicu Fani.

3

Ići ću u grad, ići ću u grad, — mumljao je Valent kao medvjed, zureći u stol. Htio je po svaku cijenu da mu se potvrdi ova odluka, pa ju je ponovio deset puta. Ali nije očekivao da će naići na odobravanje. Zato se nije usudio ispružiti pogled preko stola. Jer tamo je sjedio učitelj.

— Vuče te ujak za Bartolom. Kao vuka zečji tragovi u snijegu. Ali nemoj misliti da će ti Bartol biti na jedan zub. Zec se pretvorio u zmiju na gradskom pločniku. Mumlaj koliko te volja, ali ne zaboravi da od zmijina ujeda mogu umrijeti i medvjedi!

Valent je slušao samo jednim uhom. Na drugo uho mu je šaptao neki drugi glas druge riječi. One koje su mu godile. A ono što godi čovjeku valjda ipak ne može dolaziti od vraga. Učitelj je vražji, jer ga hoće nagovoriti da ne krene u grad. Kad je mogao Bartol, zašto ne bi mogao i on — Valent. Onaj je otišao s novcem, Valent će bez novca sa jakim nogama i rukama. Jest, učitelj ga nagovara krivo! Gospoda su gospoda! Nikad ne žele dobro seljaku... A i ovaj učitelj je gospodin, iako se prikazuje kao da voli seljačku djecu!

— Nemam više zemlje, ni krova, — govorio je Valent. Nije bio posve trijezan, ali nije bio ni pijan. — Sve je to u Bartolovu džepu! Pa nek mu je; dušu mu ne može zaplijeniti i staviti u džep. A i ne bi on to htio. Što bi Bartolu Valentova duša za koju ne može dobiti ni filira!... Zemlju mu je uzeo, kruh i krov, to da...

Kao da se učiteljeva soba napunila mirisom vlažne zemlje koja čeka orače i sjetvu. Zašumjeli su negdje klasovi pod povjetarcem, orosili se travnjaci svježe paše.

Zar je to osjetio i učitelj, kad govori neočekivano:

Naći ćemo negdje zemlju za tebe, Valent! Što se jadaš? Sam si, prehranit će te lako i mali komadić zemlje. Nemaš djece, ni žene, ni starih roditelja. Lakše ti je nego drugima. Kao i meni. Brinem se za jednu glavu i jedna usta... Budi školski ključar, školski krov bit će i tvoj krov, a onda se imamo pobrinuti samo još za zemlju; za malu krpicu zemlje...

4

Miris etera i medicinskog alkohola kao da je izbijao iz zidova hodnika u liječilištu. Julija je stojala u dnu, kod samih ulaznih vrata i čekala strpljivo, nepomična, spremna da čeka do iznemoglosti, do smrti. Morala je govoriti s profesorom, ravnateljem liječilišta.

Danijelov izgled ju je zapanjio. Oslabio je i propao strahovito. Disao je teško, čelo mu je bilo urošeno krupnim biserima znoja, a upali obrazi žarili su se tamnim rumenilom. Ona nije mogla više izdržati ovu neizvjesnost. Neka čuje sve. I najgore! Onda će barem umrijeti ona i onda će svemu biti kraj. Već jednom...

Škripanje jednih vrata odjeknu njezinim napetim živcima kao tresak groma. U hodnik je ušao visok, krupan čovjek, napadno elegantno odjeven, sa rijetkom kosom i mnogim borama, ali još prilično mlad. Njegovo lice je bilo lice čovjeka koji u prvom redu umije zapovijedati i probijati se kroz život bez mnogo obzira prema svojoj okolini. On je na rukama nosio dječaka, plavog i vrlo lijepog, ali ništa manje bolesnog od Daniela.

Za njim je išla časna sestra i govorila:

— Još je rano gospodine! Profesor još nije ušao u dvoranu za operacije. Sestra instrumentarka javit će nam na vrijeme. Lucijanu će biti teško čekati na operacionom stolu tako dugo vremena...

— Neće mu biti teško na mojim rukama, zar ne, zlato tatino? Ja ću te ovako držati cijelo vrijeme. Sve dok ne dođe profesor da ti pomogne...

— Neće mi pomoći profesor, tatice! — mrmljao je dječak tiho. Pomoći će dragi Bog!...

Čovjek se naglo okrenu i mrko pogleda sestru. I viknu srdito:

— Kojim pravom ste na dijete prenosili svoje ideje? Oduvijek sam nastojao da Lucijan ne upozna ništa od pobožnih bajki!...

— To nije rekla sestra, tatice! Ona mi je rekla da imam svoju slobodnu volju! Da mogu raditi kako hoću. Samo je rekla da nije pravo sve što čovjek radi. I da se mora naći ono što je pravo, pa onda raditi samo to! To što je pravo!..

—Čujete li sestro? On bunca ono što ne razumije. Umarali ste dječji mozak teškim mislima koje on ne može razumjeti. I on sad bunca o tomu...

— Tatice! Ono o Bogu nije kazala sestra. To je kazao Ivica, dječak iz sela koga nisam trpio, jer nije fin kao ja! On mi je to rekao. A, znaš, on radi sve što je pravo... To znamo i Danijel i ja...

— Vi ste za to krivi, sestro — grmnuo je čovjek. — Zašto miješate djecu iz grada sa seoskom djecom? Mogao bi moj mališ uz svoju teškoću bolest zadobiti i nekoje seoske bolesti! Švrab ili kozice!

— Tatice, Ivica poznaje svaki cvijet i svaki list. I zna kakovo će vrijeme biti. A sve to — i cvijet i list i vrijeme i nas, sve je to stvorio dragi Bog. Samo on to može!... Ti sam ne bi mogao stvoriti nikada ni cvijet, ni list...

Čovjekovo lice je bilo sada bolno zgrčeno.

— Držim to dijete u svom naručju, a ono je najmanje uz mene. Ono govori protiv mene i svega čemu sam ga učio. Njegove misli lutaju daleko...

„Jest, ne pomaže to ništa kad nekog čvrsto držimo za ruku i mislimo da je tada naš," — govorila je u sebi Julija. „Materijalno biti blizu, biti tu — to nije važno. Duh je slobodan. On luta po svojoj volji i kamo hoće. Njega ne možemo okovati ni lancem ni zagrljajem. Zagrljajem ne. Samo ljubavlju, valjda? Ljubavlju koja nije tjelesna, ni sebična, ni obijesna. Ljubavlju koja je tiha i strpljiva, koja je radosna i u kojoj nema nijedne jedine laži. Ovaj čovjek nije govorio istinu svom djetetu kad ga je učio da sve nastaje samo od sebe. O, dječak je ovaj pametan. Nije se zadovoljio praznom rečenicom. Ispitivao je oko sebe, čudio se gledajući. I priklonio se onoj ljubavi koja je bila istinitija. Pa, da, doista, nesretni oče — ti nosiš svog dječaka na rukama, ali on nije kraj tebe. Njegove misli i tvoje misli nisu više zajedno..."

Čovjek je odnio dijete u dvoranu za operacije. Sestra se vratila natrag svojim bolesnicima.

Poslije pola sata profesor je dolazio hodnikom. Kao da je prepoznao njegove korake, otac dječaka Lucijana izišao je u hodnik i čekao kod vrata.

Julija je prišla liječniku.

— Gospodine profesore, — govorila je stegnuta grla, — mom bratu — dječaku Danielu — zlo je... Vrlo zlo!

— Ne smijem vam davati previše nade, — odgovori prosijedi, mršavi ravnatelj liječilišta skoro ravnodušno. Ali njegove oči iza debelog stakla bile su zamišljene i blage. Takav mu je bio glas i kad je dodao: — Ali nade ima. A vi znate gdje su ljudske nade. Najmanje u ljudskoj moći. Mi smo pomoćnici, ali mi ne odlučujemo...

Julija ga je gledala suznim očima.

— Znam čija je zadnja riječ! Obratit ću se Njemu! Hvala vam...

„Još jedan pobožni liječnik na kojeg nailazim" — govorio je u sebi dječakov otac stisnutih zuba od bijesa na profesora i očaja zbog djeteta. — „I zašto moram ja uvijek naići baš na takove?"

Prezirući samoga sebe, a ne mogući drukčije, obratio se glasovitom liječniku poniznim i molbenim glasom:

— Spasite mi dijete, gospodine profesore!

Ulazeći za njim u dvoranu da još jednom pogleda dječaka prije operacije, govorio je sebi samom u mislima:

„Zašto ne klekneš pred njega? Zašto mu ne poljubiš cipele? Zašto se ne ponizuješ još više? A čemu sve to? To je sve prazno i uzaludno! I sam je rekao da on nije taj koji odlučuje..."

Julija je napuštala dugi, bijeli hodnik, držeći se za stijene, vukući se na nogama koje su drhtale kao slaba trska.

(Nastavit će se)

IZ KATOLIČKOG SVETA

Ganutljiva svečanost održala se prošle jeseni u Haubourdin u Francuskoj pod okriljem Međunarodne organizacije Pax Christi. Raspeće, koje su nemački vojnici 1940 godine nasilno oteli, jedan od tih vojnika Fritz Brulscheid istrgao je iz ruku svojih drugova. Sada je taj isti vojnik povratio to raspeće noseći ga u procesiji na jastuku u znak zadovoljštine.

Papa za vreme prošlogodišnjih ferija primio je u 30 generalnih audijencija oko 200 000 vernika. Sem toga održao je 28 velikih govora, od kojih su neki od velike važnosti. Nadalje primio je diplo-

matske zastupnike Pakistana, Argentine, Paname, Egipta, Kube i Libana koji su tom prilikom predali svoja akreditivna pisma. U privatnoj audijenciji primio uz ostale ove velike ličnosti: princa Bernharda iz Holandije, ministra vanjskih poslova SAD John Foster Dulles-a i irskog ministra pretsednika. U Vatikan se vratio 26 novembra.

Papa video Isusa. Milanski ilustrovani nedeljni list „Oggi" doneo je 24 nov. u broju 47 na stranici 29 senzacionalnu vest da je papa 2. decembra 1954 imao viđenje u kome mu se pojavio Isus. Već 18. nov. uveče neke agencije dočule su u redakciji istog lista da se sprema neka velika senzacija. Vatikan je šutio sve do 4. dec., kad je vatikanski nedeljni list „Osservatore della Domenica" progovorio. Iz svega šta je objavljeno možemo zaključiti sledeće: Nesumnjivo je da je Papa za vreme njegove poslednje teške bolesti u ranim jutarnjim satima 2. dec. 1954, video pokraj svog kreveta veličanstvenu pojavu Isusovo. Papa je upravo molio molitvu „Dušo Kristova, posveti me." Izgleda da Isus nije progovorio ni jedne reči. Papa je, izgleda, mislio da je to znak da će uskoro umreti, da je Isus došao po njega. O tome je Papa nešto govorio nekim osobama svoje najbliže okoline, ali je tražio od njih da ne kažu nikome ni jedne reči. Po nekoj ljubaznoj indiskreciji taj je događaj oko godinu dana docnije došao u javnost. Papi je bilo žao što se to desilo, ali same činjenice viđenja nije demantirao. Mi katolici treba da smo na čistu, da takve stvari ne spadaju u predmet našeg verovanja. Papa je kao privatna osoba na najpoverljivi način saopštio nešto iz svog života poverljivim osobama, otpada dakle svaka oznaka papine vrhovne učiteljske vlasti, koju smo dužni slušati. Videnja nisu ni čudesa. Papa je u tom događaju samo prisutan jednoj nadprirodnoj pojavi, a da nije imao nikakav aktivni udeo u njoj. Za osobe koje su bile bolje upoznate sa papinom bolešću 1954 godine, ozdravljenje samo pretstavlja jedan izvanredan događaj.

Izraelićanka — u samostan. Jevrejska devojka Miriam Epstein, koja se bila preselila iz Francuske u državu Izrael te bila onde član seljačkog kibuca (kolektivnog imanja), obratila se na katoličku veru i stupila u red karmelićanki u Nazaretu. Primila je ime sestra Marija Estera. To je prvi takav slučaj u mladom Izraelu.

Zbog rasizma — ekskomunicirane. U gradu Erath u SAD tri su žene na mrtvo ime isprebile učiteljicu, jer je na veronauci zajednički poučavala decu belaca i crnaca. Nadležni biskup Jenmard iz Lafeita svečano je sa propovedaonice pročitao izopćenje nad tim ženama koje su se tako teško ogrešile i uprljale čast Crkve. Valja spomenuti da je u istom gradu već ranije morao p. Labbé obustaviti zbog istih razloga zajedničko poučavanje bele i crne dece.

Papi Piju XII predao je Msgr Carlo Carboni prvi primerak životopisnog dela „Najveće ličnosti u katoličkoj Crkvi". Delo se sastoji iz dva sveska ukupno na 1200 stranica. Na tom je delu saradivalo 130 poznatih pisaca i obradilo oko 4 000 znamenitijih ličnosti iz katoličkog sveta.

U SAD je bilo za vreme od 22 godine, otkako je Msgr Amelotto Cicognani apostolski delegat, osnovane 24 nove biskupije i 10 novih crkvenih provincija. Prilikom zlatomisničkog jubileja Papa je poslao posebno pismo svome ap. delegatu.

General priznaje svoju veru. Američki general Tomas F. Hicke, koji je zapovedao 3 armijom u Koreji, održao je preko neke američke radio stanice govor o značenju religije. Između ostalog je izjavio: „Sadašnja borba u čovečanstvu je zapravo borba za dušu. Duša je najjače oruđe. Razne krize savremenitih svetskih pitanja mogle bi se svladati, kad bi se u nama ponovo podigla vera naših otaca. Znam i priznajem da zato živim na zemlji da radim na spasenju svoje duše. Prvi zadatak u našoj svakodnevnoj borbi jest da zaštitimo svoju besmrtnu dušu." Začuđujuće i razveseljivo je čuti takve reči iz ustiju jednog generala.

Nemačka za misije. Od svršetka drugog svetskog rata do 1 jula 1953 otišlo je iz Nemačke u misije: 388 svećenika, 30 klerika, 113 braće pomoćnika, 908 čč. ss. i 17 lekara odnosno lekarskih pomoćnika, ukupno 1456. Za isto vreme umrlo je 1 804 misiskih radnika, od kojih 71 nasilnom smrću. U misijama je bilo 1. jula 1953 6 857 misiskih radnika, i to: 1 300 svećenika, 673 brata pomoćnika, 4 849 čč. ss. i 39 lekara.

Broj Nemaca koji su 1 jula 1953 radili u inostranstvu kao apostolski radnici iznosi 22 775, od toga u Americi 9 326, u Africi 3 806, u Australiji i Okeaniji 902, u Aziji 844, a u Evropi izvan domovine 8 897. 75 od sto svih misiskih radnika pretstavljaju redovnice, koje rade u svim delovima sveta, od polarne zone do ekvatorskih predela.

Tajni Vatikanski arhivi. Papa Pijo XII otvorio je nove tajne arhive za naučnike i interesente čitavog sveta. Dve dvorane pokazuju posetiocu dokumente vladara s njihovim zlatnim i srebrnim pečatima i otkrivaju njihovu sadržinu. Među ovim dokumentima nalazi se 78 dokumenata koji imaju zlatan pečat. Pojedini zlatni pečati teže od 450—680 gr. Taj izbor dokumenata je jedinstven na čitavom svetu. Naročitu pažnju pobuđuje molba engleskog kralja Henrika VIII da mu se poništi njegov prvi brak. Vrlo je interesantan dokumenat sa crkvenog sabora u Firenci kojim je bilo 1439 godine postignuto crkveno jedinstvo Istočne Crkve sa Svetom Stolicom.

Preko 400.000 bolesnih i onih sa telesnim nedostacima u Francuskoj pronašlo je svog apostola u osobi Abbé François, slično kao ranije beskućnici Abbé Piera. Abbé François, osnovao je bratovštinu bolesnika. Cilj toj ustanovi jest povratiti bolesnicima smisao za život i rad.

Sveti Ivan Kapistran. Papa Pijo XII je naslovio prigodom 500 godišnjice smrti svetog Ivana Kapistrana, apostola Evrope u 15 veku, pismo generalu franjevačkog reda P. Augustinu Sepinskom. Papa veliča značajan svečev lik i njegova dela. Ivan Kapistran se naročito zauzimao za slogu i moralnu obnovu među narodima. On je bio među prvima koji je uveo adventne i korizmene propovedi u Italiji, Austriji, Madžarskoj, Češkoj, Nemačkoj, Poljskoj, Burgundiji i Flandriji. Njegova je zasluga da su kršćanske snage odbranile 1456 g Beograd.

Misiska nedelja u Würzburgu. Na taj dan je domaći biskup Dr Julius Döpfner služio svečani pontifikal i predao misiski križ šestorici misiskih radnika, i to: bračnom paru Dr Kohler koji putuje za Ugandu, gdjici Dr Solleder određenoj za Basutoland, jednoj časnoj sestri koja putuje u Indiju i dvema redovnicama koje idu u Okawango u Africi.

Nigerija ima oko 32 miliona stanovnika, a samo nešto preko jedan milion katolika. Blizu pola miliona broje katehumeni. Crkvenih teritorija kao što su biskupije ima 17, svećenika 643, od kojih su dve trećine Irci. Domaćih crnačkih svećenika ima tek 42.

Engleska princesa Margareta. U Engleskoj a i u svetskoj javnosti prošlih se meseci mnogo pisalo o mogućoj ženidbi engleske princese Margarete sa razvedenim pukovnikom Townsend-om. Ovoj se nameri usprotivila anglikanska crkva kao i tradicije engleskog dvora. Slučaj se završio time što se princesa pokorila zakonima svoje crkve. Lepo je za primasa anglikanske crkve da je čvrsto ustrajao na načelima svoje crkve, i kad se radilo o članu kraljevske porodice.

Svetska katolička omladinska ženska organizacija poslala je generalnom sekretaru OUN Hameršeldu protest u vezi s progonom katolika u Šangaju. Ona traži potrebne korake za zaštitu osnovnih čovečanskih prava.

Nešto crkvenih podataka iz Austrije. 90,1% stanovnika Austrije pripada katoličkoj veri, ali u gradovima se priznaje 85,9% katolicima, dok u provinciji 87,6%. Protestanata je 5,3%, dok otpada 4,6% većinoma na one koji ne priznaju pripadnost ni jednoj konfesiji. — Prosečno obavlja u celoj Austriji 32,5% redovno svoje verske dužnosti, a daljnjih 9,1% obavlja još uskršnju dužnost. U nekim gradskim župama sa pretežno srednjim staležem dostiže se jedva 21,4% a u radničkim tek 13,4% praktičnih vernika. — Sela su verski bolja od gradova. Ali oni vernici u gradovima i industrijskim središtima, koji su ostali verni Crkvi, čvršći su od seljačkih vernika. Bečka nadbiskupija ima 618 župa sa 1002 pastoralna svećenika. Godine 1953 imala je samo 10 mladih misa. Kad bi ostao taj broj, bi trebalo 100 godina da bi svi svećenici bili zamenjeni. Austrija ima 4 393 svetovna svećenika. Iz svega sledi, da se u toj politički neutralnoj zemlji verski život nalazi u priličnoj krizi.

Arabija tri puta je veća od Francuske, ali ima samo 10 miliona stanovnika. Među njima živi jedva 5 884 katolika sa 14 misijonara i 25 časnih sestara. Za njih je bio već 1888 osnovan apostolski vikarijat.

UREDNIKOVA POŠTA

K. Osijek. *Pitanje: Da li je čitanje knjige, koja je na Indeksu, pridržan grijeh? Da li morem stvarno od biskupa tražiti dozvolu za čitanje odnosno oprošenje, ako sam je čitala? Odgovor: Knjige koje su na Indeksu ne smeju se čitati bez biskupove dozvole. Ako postoje ozbiljni razlozi, biskup neće uskratiti dozvolu. Zabrana sama je strogo obavezna. U ekskomunikaciju (crkvenu kaznu) padaju međutim samo oni koji svesno bez potrebne dozvole čitaju ili zadržavaju knjige: a) koje brane otpad od vere, krivoverje ili raskol i b) koje su papinim pismom naimence označene. Čitanje drugih Indeksom zabranjenih knjiga samo je po sebi težak greh, ali bez kazne izopćenja. Stoga može takvog grešnika odrešiti svaki ispovednik.*

2. Pitanje: Da li se može desiti da dobar katolik čita bez potrebne dozvole zabranjene knjige? Odgovor: Kod katolika koji je „dobar" u navodnim znacima, može se svašta desiti, ali to nas ne sme buniti. Na svetu ima mnogo zla, ali ćemo odgovarati samo za svoja dela i svoje propuste.

3. Pitanje: Ko može odrešiti grešnika, koji je zbog čitanja zabranjenih knjiga pao u izopćenje? Odgovor? Samo po sebi ta su izopćenja specialni modo pridržana Svetoj Stolici, ali redovno su biskupi delegirani za svoje biskupije. Svećenik se može obratiti na svog biskupa i dobiti za svog pokornika odrešenje od izopćenja.

D. M. Lj. *Pitanje: Kada je počeo u Jugoslaviji kod katolika istočnog obreda pokret za kalendar novog stila? Odgovor: Po uzoru na mnoge parohije istočnog slovenskog obreda, koje su u Americi primile gregorijanski kalendar već 1939—40 godine, počelo se i kod nas u tom pravcu. Pre godinu i više dana primile su neke naše parohije istočnog obreda u Bačkoj i Slavoniji kalendar novog stila. Ta se reforma nastavlja. Time će se ujednačiti svetkovanje glavnih praznika.*

2. Pitanje: Da li imaju i neke pravoslavne crkve novi kalendar? Odgovor: Carigradski patrijarhat prihvatio je novi kalendar 1924, rumunski 1927, aleksandrijski 1928, antiohijski 1929. Poslednjih godina prihvatila je tu reformu i pravoslavna crkva u Grčkoj.

G. A. *Pitanje: Da li može da primi tonzuru ili niže svećeničke redove sakristan ili ministrant, koji se obaveže na neženstvo, ali želi da ostane kod svoje kuće? Odgovor: Prema postojećim propisima Crkvenog zakonika i prema postojećoj praksi to je nemoguće.*

K. A. Vuk. *Pitanje: Što znači ona pripovijest „Ulica tužnog anđela"? Odgovor: To je slika društva bez Boga, koje predavajući se svojim hirovima i uživanjima propada. U njemu se međutim nalaze i druge snage koje preporađajuće deluju na okolinu. Taj preporod koji se mukom i žrtvom postizava, biće prikazan u drugom delu naše povesti pod naslovom „Slika čistilišta". Ako želite znati zašto je bio naslov tog dela „Ulica tužnog anđela", potražite prošlogodišnji septembarski broj i pročitajte na stranici 139, gde je to objašnjeno. Devojku Juliju*

Kotas (glavna osoba povesti) koju obožava mladić Viktor, zvali su „tužni anđeo", a ulicu u kojoj je stanovala „ulica tužnog anđela",

Pero. *Pitanje: Zašto se naziva sveto Pismo i Biblija? Odgovor: Biblija dolazi od grčke reči „biblos", što znači knjigu. Polagano se ta reč ograđila samo na sveto Pismo, pošto je ono najodličnija knjiga.*

2. Pitanje: Da li u ovo vreme zategnutih odnosa između Izraela i arapskih država hodočaste kršćani u Svetu Zemlju? Odgovor: Ove države gledaju na hodočasnike kao na turiste, koji donose u zemlju nešto novca, pa su im stoga dobrodošli. Najveća poteškoća za hodočasnike je u tome što se neka sveta mesta nalaze u Jordaniji, a druga u Izraelu, a prelaz između njih je prilično otežan, a pokatkad i skopčan životnim opasnostima. Betlehemska špilja i Kristov grob u Jeruzalemu, Betanija, Samarija, Mrtvo more nalaze se u Jordaniji; Nazaret, Genezaretsko jezero, gora Tabor Sijon u Jeruzalemu itd. nalaze se u Izraelu. Kad bi vladao u Palestini mir te bi bila sveta mesta pod međunarodnim nadzorom, bilo bi svakako mnogo više hodočasnika.

3. Pitanje: Da li je izopćen iz Crkve onaj koji naredi u oporuci da ga spale? Odgovor: Nije izopćen, nego mu se samo kao neposlušnom članu Crkve uskraćuje crkvena sahrana.

Vir. *Pitanje: Ko drži svetište na Sinaju? Odgovor: Sinaj, koji je poznat u biblijskoj povesti po tome što je tamo Bog dao Mojsiju 10 Božjih zapovedi, u crkvenom je pogledu najmanja pravoslavna autokefalna (samostalna) crkva sa manje od 500 vernika. Njegovo središte je znameniti samostan sv. Katarine, koji leži u tesnoj sutesci između dva brda — Džebel Musa i Džebel Meradža. Samostan ima znamenitu crkvu posvećenu preobraženju Kristovu i biblioteku sa starim rukopisima. Njemu pripada 12 metohija ili filijala. Njihov vrhovni poglavar, sinajski metropolit, obično boravi u Kairu, gde ima samostan nešto svoga imanja.*

B. R. Pan. *Pitanje: Šta je s ukrajinskim biskupima na teritorijama koje su potpale pod SSSR? Odgovor: 11 aprila 1945 bila su aretirana petorica biskupa: metropolit Slipij iz Lvova i njegov pomoćni biskup Budka, onda ap. vizitator Msgr Čarnetskij za Volinju, posle Msgr Čomišin, biskup iz Stanislavova i njegov pomoćni biskup Latičevskij. Istovremeno je bio aretiran u Berlinu Msgr Verhun, ap. vizitator za Ukrajince u Nemačkoj. Metropolit Slipij je izdržao 8 godina zatvora i sada je vratar u bolnici u Vorkuti. Čomišin je bio osuđen na 10 godina, ali je umro 1947 u Kijevu. Čarnetskij je bio osuđen na 5 godina i oteran u Sibir, Msgr Budka je bio osuđen na 8 godina i u zatvoru poludeo. Latševskij je isto osuđen na 8 godina. Biskup iz Peremisla Msgr Kocilevskij i njegov pomoćni biskup Lakota bili su u Poljskoj, ali su bili predati Rusima. Kocilevskij je umro u zatvoru, a za sudbinu drugoga se ne zna. U Munkačevu u Potkarpatskoj Rusiji biskup Romza bio je pregažen na drumu i posle je u bolnici na misterijozan način umro. Poslednja dva ukrajinska biskupa u Prešovu u Slovačkoj Gojdič i njegov pomoćni biskup Msgr Hopka nalaze se u zatvoru. Gojdič, koji je već u visokim godinama, bio je osuđen na doživotni zatvor. — Potpuno slična tragedija je zadesila i katoličke biskupe u Albaniji i Rumuniji.*

Č. B. *Pitanje: Zašto ima Antikrist takvu moć na svetu? Odgovor: Ne znam da li je uopšte već došao na svet. Pitanje Antikrista je vrlo zamršeno. Među bogoslovima vladaju različita mišljenja. Neki drže da je Antikrist kolektivno ime za sve progonitelje Božje, dok drugi misle da je to određena osoba, ali ta se opet razilaze, da li će biti to pravi čovek ili đavao u ljudskom liku. — Nesumnjivo je međutim da đavoli, koji imaju veću inteligenciju i veću snagu nego čovek, napastuju ljude te ih nastoje vremenito i večno upropastiti. No oni mogu razviјati svoju delatnost samo u granicama Božjeg dopuštenja. Čovek ostaje slobodan i odgovoran za svoje čine. Ukoliko se više moli i čini dobro, utoliko će manje đavao imati uticaja nad njim.*

Nakana Apostolata molitve. *Sveta nas Crkva poziva da se u mesecu januaru posebno molimo da bi svi oni, koji traže pravu Crkvu, upoznali u prvenstvu Rimskog Pape temelj crkvenog jedinstva. U misiskom pogledu Crkva preporuča da se ovog meseca molimo, da bi kineski katolici, složni među sobom, ostali čvrsto povezani sa Crkvom.*

Obaveštenje. *Molimo pretplatnike i poverenike, koji još nisu isplatili svoja stara dugovanja, da ih što pre podmire. Nekima smo zbog toga već ovog puta morali obustaviti časopis. Pretplatnici neka pošalju pretplatu barem za pola godine unapred. Poverenike molimo da ne zadržavaju novac za prodate primerke mesecima ili čak čitavu godinu kod sebe, nego treba da nam ga svaki mesec šalju. Stoga i prilažemo svaki puta čekovne uplatnice. Od savesnosti pretplatnika i poverenika zavisi i opstojanje „Blagovesti". — Pretplata za pojedine pretplatnike iznosi 300.— din. inače ostaje 240.— din. Pojedini primerak prodaje se po 20.— din. Poverenici od preko 10 primeraka uzimaju 10 od sto popusta. Ovaj puta šaljemo svima bez izuzetka čekovne uputnice. — Svima čitateljima „Blagovesti" želimo mnogo Božjeg blagoslova u Novoj Godini.*

Ima još jedino nešto zidnih kalendara.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr. Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića broj 20, Poštanski fah broj 524. — Tekući račun 103-T-336.
Štampa: Štamparija „Filip Višnjić" — Beograd, Durmitorska 6 — Telefon 29-193